

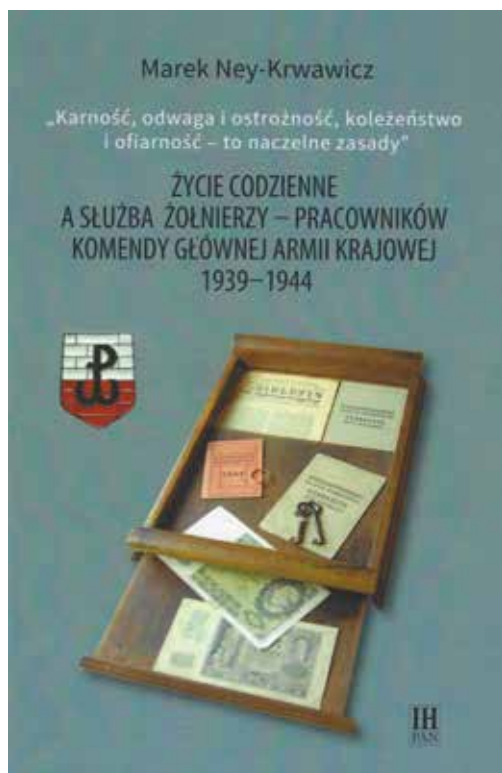

Spotkanie z prof. Markiem Ney-Krwawiczem w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie

20 czerwca 2024 r. w krakowskim Muzeum AK odbyła się promocja najnowszej książki prof. Marka Ney-Krwawicza zatytułowanej „Życie codzienne a służba żołnierzy – pracowników Komendy Głównej Armii Krajowej 1939–1944”.

Autor – historyk z Instytutu Historii PAN w Warszawie, znawca dziejów AK i Polskiego Państwa Podziemnego – na pierwsze spotkanie promocyjne swojej nowej pracy wybrał właśnie Muzeum Armii Krajowej w Krakowie. Podczas spotkania opowiedział barwnie o genezie 800-stronicowej publikacji, pracy nad nią oraz o źródłach, z jakich korzystał. Uczestnicy spotkania dowiedzieli się, że badanie dokumentów Komendy prof. Ney-Krwawicz zaczął jeszcze w latach 80. ub. wieku. Jednak ze względu na uwarunkowania polityczne nie mógł wtedy ich ukończyć. Ich owocem stały się jednak dwie ważne monografie: wydana w 1990 r. praca „Komenda Główna Armii Krajowej 1939–1945” oraz opublikowana w ubiegłym roku książka „Życie codzienne a służba żołnierzy – pracowników Komendy Głównej Armii Krajowej 1939–1944”.

Badacz przedstawił, jak wyglądała działalność Komendy Głównej Armii Krajowej widziana z perspektywy codziennej służby i życia osób w niej pracujących. Mówił m.in. o zasadach zatrudnienia w KG, języku konspiracji,

kwestiach finansowych, obsadzie personalnej, warunkach bytowych pracowników oraz pomocy materialnej, jakiej udzielało im dowództwo. Publiczność miała okazję poznać mniej znane aspekty służby w Komendzie Głównej i strukturach Państwa Podziemnego, np. zasady przyznawania urlopów, kwestie uposażeń finansowych, zapomóg losowych, wyżywienia, a także życie towarzyskie konspiratorów.

Prof. Ney-Krwawicz wspominał pracowników Komendy Głównej, z którymi miał okazję spotykać się w dzieciństwie i młodości, podkreślając znaczenie, jakie spotkania te miały dla niego jako człowieka i badacza.

Podczas dyskusji z udziałem publiczności podkreślono konieczność prowadzenia dalszych analiz konkretnych zagadnień związanych z dziejami Armii Krajowej, które mimo upływu lat nie zostały jeszcze przebadane. Wśród nich wymieniono przede wszystkim kwestie ekonomiczno-finansowej strony funkcjonowania tej podziemnej organizacji.

Głos zabrał prof. Grzegorz Mazur z Muzeum AK, który wyraził przekonanie, że badania historii AK są trudne warsztatowo i nie pociągają studentów oraz młodych pracowników naukowych. Stąd raczej nie możemy już liczyć na nowe wartościowe prace oraz zbadanie tych pól działalności AK, które jak dotąd nie zostały zanalizowane.

O zbadanie dziejów krakowskiej Armii Krajowej zaapelował dr Janusz Baster, który od lat propaguje wiedzę o wojennej konspiracji w Krakowie. Dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku dr Marek Jedynak pytał w kontekście rozdziału książki poświęconego nagrodom i karom o kwestię ewentualnych przypadków kary śmierci zastosowanych wobec pracowników Komendy Głównej.

Po części oficjalnej można było porozmawiać z autorem i uzyskać jego dedykację w książce. Monografię prof. Ney-Krwawicza wydał Instytut Historii PAN w Warszawie.

Paweł Stachnik

Fot. Agnieszka Chrzęszcz, Paweł Stachnik